

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2012/13:17

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:17

Fredagen den 14 december

1 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 28–29 november 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 18–20 december 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Sannolikt påbörjas nu årets sista EU-nämndssammanträde. Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare välkomna. Det finns A-punkter.

Då, landsbygdsministern, ser vi fram emot en återrapport från möte i rådet den 28–29 november.

Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag är som vanligt beredd att svara på nämndens eventuella frågor beträffande den återrapport som är översänd till nämnden.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkterna 3 och 4 som vi behandlar tillsammans. De är båda beslutspunkter.

Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Låt mig först meddela att vi hade en överläggning med miljö- och jordbruksutskottet under gårdagen vad beträffar Västerhavsfisket. Som vanligt under den här delen av året ska rådet vid sitt nästa sammanträde dessutom ta ställning till TAC:er och kvoter för Svarta havet.

Förslaget till förordning avser fastställande av TAC för 2013 för de kommersiellt viktigaste bestånden i Svarta havet, piggvar och skarpsill. De enda medlemsstater som har fiskeintressen i området är Rumänien och Bulgarien. Regeringen har inget att invända mot kommissionens förslag vad gäller TAC för skarpsill och piggvar.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Ursäkta mig, men är landsbygdsministern inne på punkt 5?

Anf. 6 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):
Ja, det var den jag började med, Västerhavsfisket. Förlåt mig.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:
Kräver inte punkterna 3 och 4 några kommentarer?

Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):
Nej.

Anf. 9 Andre vice talman ULF HOLM (MP):
Jag vill anmäla avvikande mening som jag läser upp, eftersom vi inte hade någon avvikande mening i utskottet i går.
Situationen för torskbeståndet i Kattegatt är alarmerande. I och för sig råder nollkvot för riktat torskfiske, men torsk fiskas upp som bifångst. Används selektiva redskap kan bifångster reduceras väsentligt. Problemet om man till exempel fiskar skrubba och skradda är att rister inte kan användas, utan torsken fångas då som bifångst. Vi anser att ett förbud för bifångst av torsk ska införas. Så allvarlig är situationen för torsk i Kattegatt. För torsken spelar det ingen roll om den fiskas upp inom kvot eller blir bifångst.

Anf. 10 LARS OHLY (V):
Jag har förstått att landsbygdsministern har en, utifrån vår position, ganska bra hållning. Vi tycker att det är viktigt att hålla nere fiskekvoterna och att kommissionens förslag i huvudsak är bra.
Problemet för oss är att det inte är säkert att kommissionens förslag kommer att gå igenom ograverat. Därför vill jag höra lite mer om hur den svenska regeringen kommer att agera. För oss är det viktigt att det mandat som landsbygdsministern får inte innefattar några stora förändringar av kommissionens förslag.

Anf. 11 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):
Det är några gränser som jag brukar försöka hålla.
Den första är att vi har förvaltningsplaner. Då tycker jag, och det brukar jag framföra i rådet, att vi ska hålla oss till de förvaltningsplaner som rådet har kommit överens om. Det känns annars väldigt meningslöst, tycker jag, att sitta och förhandla länge och mycket om någonting som man sedermera frångår.
Den andra är att vi brukar hålla oss till den vetenskapliga rådgivningen. Vi brukar dessutom se till att vi kan uppnå MSY så fort som möjligt, och för svensk del har vi satt det till 2015.

Anf. 12 LARS OHLY (V):
Det var ett väldigt bra svar på en fråga som jag inte ställde. Min fråga var nämligen: Hur tänker den svenska regeringen agera för att kommissionens förslag inte ska urholkas? Och finns det någon smärtgräns där regeringen säger nej, stopp, det här håller inte? Vi är hyfsat överens när det gäller kommissionens förslag, och vi tänker inte anmäla avvikande mening bara för att anmäla avvikande mening. Men vi vill vara säkra på att den svenska regeringen verkligen vidhåller kommissionens förslag

Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Redline är att här vi förvaltningsplaner ska vi hålla oss till dem. Därest de frångås kommer jag inte att biträda förslaget. Redline är alltså för mig de förvaltningsplaner som vi har kommit överens om.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkter i ärendena 3 och 4 (fiskemöjligheter för 2013 i Västerhavet), och avvikande mening från Miljöpartiet är noterad.

Därmed övergår vi till punkt 5, som landsbygdsministern berörde initialt. Det är en beslutspunkt i en årligen återkommande fråga som gäller fastställande för 2013 av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Svarta havet.

Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Då får jag hänvisa till min tidigare talepunkt.

Anf. 16 ORDFÖRANDE:

Det är naturligtvis helt okej. Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 6, som gäller upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden. Det är en ny fråga för nämnden, och det är fråga om beslut.

Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Den här dagordningspunkten rör en Lissabonanpassning av förvaltningsplanen för torsk i Västerhavet. Sedan 2009 är läget låst mellan institutionerna vad gäller beslutsförfarandet för förvaltningsplanerna.

Kommissionens förslag grundar sig på att hela förvaltningsplanen måste antas under det ordinarie lagstiftningsförfarandet enligt artikel 43.2, vilket innebär att rådet har medbestämmande tillsammans med parlamentet. Dock vill en stor grupp medlemsstater att delar av planen faller inom ramen för artikel 43.3, det vill säga beslut om kvoter. Där fattar rådet på förslag av kommissionen ensamt beslut om åtgärder.

Mot denna bakgrund har ordförandeskapet presenterat ett förslag till uppdelning av förslaget så att det får två rättsliga grunder. Det innebär att man lyfter ut de artiklar som innehåller de så kallade skördereglerna och bestämmelserna om fiskeansträngningar som är kopplade till fiskemöjligheter. Enligt ordförandeskapets förslag ska detta antas som en separat förordning med artikel 43.3 som rättslig grund, det vill säga att rådet fattar beslut.

Regeringen har inga invändningar mot kommissionens förslag till rättslig grund. Vi är dock bekymrade över det låsta läget mellan rådet och kommissionen när det gäller antagande av denna och andra förvaltningsplaner.

Långsiktiga planer är ett av de viktigaste instrumenten inom den gemensamma fiskeripolitiken. Vår bedömning är därför att Sverige bör inta en pragmatisk hållning och stödja ordförandeskapets förslag i syfte att finna en väg framåt.

Anf. 18 PYRY NIEMI (S):

Jag delar i huvudsak landsbygdsministerns uppfattning.

Landsbygdsministern sade att regeringen avser att ha en pragmatisk hållning, och det är gott nog. Men vilken hållning är den något pragmatiska från riksdagens håll? Det är den ena frågan.

Den andra frågan handlar om de överväganden som motiverar ändringar. Det är bland annat behovet av att minska mängden torsk som kastas överbord. Hur förhåller sig regeringen till det, och vilka ambitioner finns det i diskussionerna?

Anf. 19 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Uttrycket pragmatisk hållning innebär i det här sammanhanget att vi, för att använda lätt svenska, kan köpa ordförandeskapets förslag till uppdelning och rättslig grund för antagandet av fiskeplanen.

Den andra frågeställningen måste vi få återkomma till när vi vet hur vi ska fatta beslut om förvaltningsplanen, om vi kan få in utkastförbud och så vidare i planen eller inte.

Det är alltså inte en fråga för avgörande på kommande rådsmöte.

Anf. 20 PYRY NIEMI (S):

Vi har diskuterat utkastförbud ofta och i olika sammanhang. Jag framför fortfarande synpunkten att det är väldigt väsentligt att regeringen vidhåller ett ställningstagande som verkligen kämpar aktivt för ett utkastförbud.

Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! På den punkten tror jag inte att det råder någon delad mening mellan socialdemokratin och regeringen om regeringens inställning och hållning.

Anf. 22 ORDFÖRANDE:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 8, som gäller reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är en informationspunkt.

Anf. 23 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det cypriotiska ordförandeskapet kommer att presentera sin framstegsrapport om hur förhandlingarna om den framtida jordbrukspolitiken har utvecklats under höstens ordförandeskap. Rapporten sammanfattar förhandlingsläget för områdena marknadsstöd, direktstöd, landsbygdsutveckling och horisontella regler. Ordförandeskapet kommenterar också de ändringar som gjorts, vilka utestående frågor som finns kvar att lösa och hur rådet ser på dessa.

Regeringen välkomnar att ordförandeskapet har tagit fram en framstegsrapport. Det är viktigt att understryka att detta är ordförandeskapets dokument som vi inte formellt behöver ta ställning till.

Rapporten visar att vi har fått gehör för våra ståndpunkter i vissa delar av förslagen, till exempel vad gäller förgröningen och förskottsutbetalningar av landsbygdsstöden, men sämre genomslag i andra delar som marknadsorientering och frikoppling av direktstöden.

Jag har stora förhoppningar om att det inkommande irländska ordförandeskapet kommer att kunna föra processen framåt på ett bra sätt och förhoppningsvis nå ett avslut.

Anf. 24 SVEN BRITTON (S):

Jag har en mer allmän fråga. Sverige är ju starkt pådrivande för att EU:s jordbruksstöd ska minska. Jag undrar om det finns några beräkningar på vad det innebär för det svenska jordbruket och för det svenska jordbrukslandskapet om man skulle lyckas i sina ansträngningar att minska jordbruksstödet. Åtminstone de småbrukare kring Mellösa som jag talar med säger att de aldrig skulle klara sig om jordbruksstödet från EU minskade drastiskt.

Anf. 25 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag har två kommentarer till den viktiga frågeställningen.

Direktstöden bygger på att de är lika över unionen, vilket innebär lika konkurrensförutsättningar för alla bönder i Europeiska unionen.

Den svenska inställningen är att vi vill relativt stärka det som vi kallar för pelare 2. Den innehåller stöd för de olikheter som kan finnas vad beträffar geografi, klimat, långa avstånd mellan åkrar och sådana saker som vi har mycket av i vårt land. Men den innehåller också stöd till landsbygdsutveckling och de djurvälståndssättningar som vi numera till del ger ut i vårt land.

Min bedömning är att en sådan inställning skulle vara till fördel för såväl större som lite mindre bönder i vårt land i förhållande till hur det är i dag, apropå att direktstödsdelen är så betydande och omfattar så otroligt mycket pengar i förhållande till pelare 2 och de stöd och möjligheter som ligger i denna pelare.

Anf. 26 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen under punkt 8. Jag frågar landsbygdsministern: Finns det någonting att säga under punkt 9, Övriga frågor?

Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag är beredd att svara på nämndens funderingar och frågor om de övriga frågor vi har att behandla under det kommande rådsmötet.

Anf. 28 ORDFÖRANDE:

Då återstår det bara för oss att tacka för informationen och önska landsbygdsministern med medarbetare en trevlig helg och en god jul.

2 § Transport, telekommunikation och energi (transport)

Statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 29 oktober 2012 Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för transport, telekommunikation och energi (transport) den 20 december 2012

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd välkommen till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Då, statsrådet, ser vi fram emot återrapport från möte i rådet den 29 oktober.

Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Om ni vill kan jag föredra det, ni har fått det skriftligt, eller så kan jag svara på frågor. Det är vilket ni känner för. En punkt som var mycket uppe till diskussion kommer lite senare bland dagordningspunkterna.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 3 som gäller periodisk provning av motorfordons och tillhörande släpvagnars trafiksäkerhet. Det är en beslutspunkt.

Anf. 32 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Herr ordförande! Den här frågan var uppe till diskussion på förra rådsmötet. Jag kan tala om att det var en rätt livlig diskussion. Det har bland annat lett till att det blivit förändringar. Det är det som vi nu ska anta.

Det är inte längre en förordning, utan det blir ett direktiv, vilket vi tycker är bra. Det innebär att de diskussioner som var, inte minst när utskottet prövade subsidiariteten, och oron över att mopeder skulle besiktas inte längre finns kvar. Två- och trehjulingar ska inte längre besiktas.

Detsamma gäller den fråga som har varit uppe om veteranfordon eller entusiastfordon och sådana saker. Där har vi fått med skrivningar som ger oss möjlighet att behålla de regler som vi har i dag. Det har blivit väldigt mycket bättre. Vårt förslag är att vi ska stödja förslaget.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 4 som gäller intermodal transport och Fonden för ett sammanlänkat Europa. Det är en informationspunkt.

Anf. 34 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det är riktigt att det är en informationspunkt. Egentligen hänger det ihop med de förhandlingar som nu pågår, eller som inte längre pågår i natt. Det handlar om den stora budgeten och vad som ska bli kvar i fonden. Här har ordförandeskapet tänkt presentera vad man har kommit fram till. Sedan ska frågan diskuteras vidare. Det är mest en lägesrapport

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar för informationen och går vidare till nästa informationspunkt, punkt 5. Det gäller uppbyggnad och drift av de europeiska satellitnavigeringssystemen.

Anf. 36 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Också detta är en informationspunkt. Det är numera en kär gammal fråga som gäller Galileo. Vi har tidigare stött linjen att trots allt fortsätta att avsätta pengar eftersom mycket redan har kommit i gång.

Det som nu har varit uppe för diskussion är hur mycket mer pengar man ska avsätta. I tidigare diskussioner var det nästan 8 miljarder euro. Sedan har man förhandlat om att det ska vara 6 ½ miljarder. Det är egentligen finansministrarna som sköter den delen.

Nu ska vi få en återrapport. Det måste bli färdigt. Man ska kanske inte hålla på att utöka det hela med att till exempel göra olika appar som näringslivet kan stå för. Det blir lite spännande att se vad de ger oss för återrapport.

Vi är väldigt nogga med att man måste ha kontroll över utgifterna.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 7. Det gäller EU:s yttre luftfartspolitik. Det är en ny fråga för nämnden, och det är en beslutspunkt.

Anf. 38 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Här gäller det luftfarten. Det finns avtal mellan olika länder. Varje land har bilaterala avtal. Det har varit en ambition att vi gemensamt ska ha EU som knyter avtal med andra länder.

Detta ska nu ses över och göras om igen. De slutsatser som finns tycker vi känns rätt bra. De ligger till grund för hur man ska jobba vidare. De slutsatser som vi ska fatta beslut om tycker vi att vi kan anta.

Anf. 39 JOHNNY SKALIN (SD):

Vad innebär i praktiken det fördjupade samarbetet mellan medlemsstaterna och kommissionen?

Anf. 40 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Det ska finnas någon form av konkurrensneutralitet, transparens och öppenhet. Man ställer också lite olika krav när det gäller säkerhet och att vi har en enhetlig linje oavsett vilka länder det gäller. EU gör ett avtal med ett land i stället för att varje EU-land gör ett eget bilateralt avtal. Det är en anpassning, en öppenhet och en smidighet.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 8, som handlar om Europa-Medelhavsavtalet om luftfart mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater å ena sidan och staten Israels regering å andra sidan. Det är en beslutspunkt, och frågan är ny för nämnden.

Anf. 42 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Ordförande! Det handlar om ungefär hur det kan gå till när man knyter avtal. Vi har haft avtal med andra liknande länder. Förslaget är att vi ska göra ett motsvarande avtal på EU-nivå med Israel.

Som det var tänkt tidigare skulle man först anta detta på rådet och sedan också signera. Nu kommer det dock inte att bli en signering på rådet eftersom alla länder ännu inte har hunnit fatta sina beslut. Det sker i stället vid nästa tillfälle.

Anf. 43 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Israel är den stat i världen som mest frekvent bryter mot internationell lag och folkrätt. Det senaste exemplet på det är det nya beslutet om bosättningar också i område E 1. Det innebär att östra Jerusalem aldrig kan bli huvudstad i en tvåstatslösning med en palestinsk stat.

Detta är oerhört allvarligt. Det har vi haft uppe. Regeringen har fått beröm av mig för att man har agerat på ett bra sätt. Samtidigt menar jag att business as usual med Israel i det läget är precis vad Israel önskar sig. Man kan ta lite protester och lite hårda ord från utrikesministrar och andra höga företrädare så länge det inte påverkar förbindelserna på något sätt.

Jag menar att det är helt fel tidpunkt att ingå nya avtal med Israel oavsett om det ger ett mervärde för EU:s medlemsländer eller inte. Jag vill därför anmäla avvikande mening. Regeringen borde rösta emot avtalet. Vi kommer att ha samma hållning när frågan ska behandlas här i Sverige.

Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Vad som kan vara bra att känna till är att avtalet ligger inom ramen för handlingsplanen när det gäller relationerna mellan EU och Israel. Avtalet gör klart att det inte innebär ett godkännande av Israels ockupation 1967. Man försöker alltså hålla isär olika delar.

Anf. 45 LARS OHLY (V):

Jag ska inte gå in i någon lång diskussion om detta. Tidigare avtal med Israel vad gäller handel har haft en klausul som sagt att avtalen sluts under förutsättning att internationell lag och folkrätt respekteras. När Israel sedan har brutit mot de grundläggande bestämmelserna har det inte påverkat avtalen. Jag menar att detta inte är tillräckligt. Jag anser att regeringen borde rösta nej.

Anf. 46 Andre vice talman ULF HOLM (MP):

Jag kan på samma grunder anmäla avvikande mening från Miljöpartiet på denna punkt.

Anf. 47 ORDFÖRANDE:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Vi har noterat avvikande meningar från Vänsterpartiet respektive Miljöpartiet.

Därmed lämnar vi punkt 8 och går till Övriga frågor. Det är punkterna 13 a och 13 b. Finns det något att säga, statsrådet?

Anf. 48 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Jag kan nämna att punkten a kommer att strykas. Den kommer inte att tas med. Det beror på att kommissionen inte har någon information att ge.

När det gäller luftfarten och utsläppshandelssystemet under punkt b är det en återkommande fråga. Diskussionerna har varit: Hur går det med alla andra stora länder? När ska de haka på EU:s utsläppshandel? Nu verkar det som att det kan börja hända någonting. Vi ska få en återkoppling och information. Vi tror att ICAO kommer att ta upp detta till hösten vid sin generalförsamling, och vi hoppas att vi ska komma ett steg längre i den delen. Det ska bli intressant att se vilken information som kommer.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Då återstår det bara för EU-nämnden att tacka för informationen.

Anf. 50 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Jag har ytterligare information. En punkt ströks, och en informationspunkt kan möjligtvis tänkas komma upp. Vi har fått veta att Frankrike aviserat att de vill lyfta en fråga till Coreper. Det handlar om svaveldirektivet.

Sverige och regeringen har varit lite bekymrade över hur svensk basindustri påverkas av skärpningen av svavelhalten och handelsneutraliteten. Vi har från svensk sida varit mycket tydliga under förhandlingen med att de krav som ska gälla för svavelkontrollområdet borde gälla samtliga farvatten inom EU och dessutom gälla från samma datum. Men det har mött kompakt motstånd.

Frankrike uttrycker nu sin oro. De skulle vilja ha upp frågan för diskussion på rådsarbetsgruppen, mest för att man ska ha en diskussion på nästa rådsmöte. Vi har resonerat så att om Frankrike presenterar ett förslag att svavelfrågan bör diskuteras i rådsarbetsgruppen skulle regeringen vilja stödja det förslaget.

Man ska dock vara medveten om att både EU:s och IMO:s beslutsprocesser är komplexa och tidskrävande. Mot bakgrund av det ser vi stora svårigheter med att öppna upp ett nyligen antaget direktiv eller Marpol och det beslut som gäller från 2008.

Dessutom var kompromisserna i både IMO och EU känsliga. Vi tror därför att det kommer att möta stort motstånd att ändra dem. Sverige skulle vilja stödja möjligheten för Frankrike att åtminstone få lyfta upp frågan för diskussion på rådet.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag måste fråga statsrådet: Är detta en övrig fråga, eller avser statsrådet yttra sig?

Anf. 52 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Frankrike vill lyfta upp den som en övrig fråga på rådsmötet. Det är inte någon beslutspunkt eller någonting sådant, men jag tänkte att jag ändå kunde informera om det. Om Frankrike lyfter frågan i Coreper, vilket vi har förstått att de ska göra, kommer Sverige att säga ja till att

Frankrike får lyfta in den på rådsmötet som en övrig punkt för information och diskussion.

Jag vet inte om EU-nämnden måste fatta beslut om det, men det har varit en viktig fråga, så jag ville i alla fall informera om den.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Avser Sverige att yttra sig i själva sakfrågan?

Anf. 54 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M):

Nej, inte mer än att före rådsmötet säga att vi kommer att tillstå att Frankrike får lyfta upp frågan som en övrig punkt. Vi har ingenting emot att Frankrike vill ha den som en övrig punkt på rådsmötet, som information, men vi har ingenting som vi ska säga i frågan.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Det var ett tydligt svar. Vi tackar för den informationen.

Vi tackar statsrådet för i dag och önskar en god jul.

**3 § Transport, telekommunikation och energi (telekommunikation)
Statssekreterare Hannes Carl Borg
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för transport,
telekommunikation och energi (telekommunikation) den 8 juni 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi (telekommunikation) den
20 december 2012**

2012/13:17
14 december

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Hannes Carl Borg med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då, statssekreteraren, ser vi fram emot en återrapport från möte i rådet den 8 juni.

Anf. 57 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Herr ordförande! Telekomministrarnas möte den 8 juni 2012 bestod av två ordinarie lagstiftningspunkter. På den första punkten gav rådet i en riktlinjedebatt ett generellt stöd till ordförandeskapets lägesrapport gällande förslaget till ändring i direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn, det så kallade PSI-direktivet.

Den andra punkten bestod av en motsvarande lägesrapport och en riktlinjedebatt i frågan om förslaget om förordning om riktlinjer för de transeuropeiska telekommunikationsnäten, det som ofta benämns Connecting Europe Facility. Där gav ministrarna också sitt stöd.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 9 på dagordningen som handlar om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden. Det är både en informations- och diskussionspunkt, och det är en ny fråga för nämnden.

Anf. 59 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Herr ordförande! Detta förslag har en ambitiös avsikt att skapa ett heltäckande gräns- och sektorsöverskridande regelverk i EU för säkra och lättanvända elektroniska transaktioner. Förslaget syftar bland annat till att säkerställa ett ömsesidigt erkännande av e-legitimationer och e-signaturer i EU. Det är en grundläggande infrastrukturell förutsättning för att såväl allmänhet som företag ska kunna utnyttja sina möjligheter och fullgöra sina skyldigheter på elektronisk väg över nationsgränserna.

Regeringen är positiv till en reglering på området, eftersom detta är en nödvändighet för att den digitala inre marknaden ska kunna utvecklas, vilket bidrar till en ökad tillväxt och gagnar såväl allmänhet och företag som myndigheter. Förslaget är dock mycket komplext och kräver en noggrann analys. Under höstens rådsarbetsgrupper har artiklarna i förslaget därför gått igenom grundligt. Inga egentliga förhandlingar har påbörjats, och ingen medlemsstat har framfört någon färdig ståndpunkt.

Det cypriotiska ordförandeskapet har presenterat en lägesrapport som vi tycker väl återspeglar de frågor som har diskuterats, och vi kan vänta oss att behandlingen av förslaget kommer att fortsätta under det irländska

ordförandeskapet som har meddelat att de kommer att prioritera frågan mycket högt.

Sverige bör här vara tongivande i förhandlingarna som nu förväntas ta fart. Vi vill hjälpa till att säkerställa att så många medlemsstater som möjligt kan och vill anmäla sina egna elektroniska identifikationssystem för en gränsöverskridande användning. Då måste vi ha godtagbara villkor för detta. Om länderna väljer att inte gå vidare riskerar vi att få ett ganska verkningslöst förslag.

Det här innebär två saker för oss. För det första bör Sverige verka för att det finns något slags säkerhetsramverk för de e-legitimationer som ska användas gränsöverskridande. En avsaknad av minimisäkerhetskrav eller en hänvisning till olika säkerhetsnivåer kan vara avskräckande faktorer för många medlemsstater. Det måste alltså finnas en tillit till att de olika systemen håller erforderlig säkerhetsstandard.

För det andra bör Sverige verka för att alltför omfattande och svårbedömda statliga kostnader och åtaganden begränsas avseende e-legitimationer. Alltför stora kostnader och åtaganden kan leda till att medlemsstaterna väljer att inte anmäla sina elektroniska identifikationssystem för en gränsöverskridande användning. Då motverkas vår ambition att få en ökad användning över nationsgränserna.

Regeringen ser detta som en prioriterad lagstiftning inom EU. Sverige vill aktivt bidra till att slutföra förhandlingarna så snart som möjligt utan att för den skull pruta på kravet om säkerhet och att få väl fungerande och väl avvägda bestämmelser.

Arbetet bör fokuseras på villkoren för den gränsöverskridande användningen av e-legitimationer – att de är godtagbara och att vi undanröjer eventuella osäkerheter. Det är prioriterat att få till stånd acceptabla säkerhetsnivåer, få goda ansvarsstrukturer på plats och begränsa de ekonomiska konsekvenserna så att de kan hanteras inom ramen för berörda utgiftsområden.

I slutändan handlar det om att vi vill få till ett regelverk som gör att medlemsstaterna både kan och vill anmäla sina olika elektroniska identifikationssystem för en gränsöverskridande användning. Då kan vi få ett förslag som gynnar såväl allmänhet och företag som myndigheter.

Anf. 60 LARS OHLY (V):

Det här är ett bra förslag. Problemet är det som statssekreteraren är inne på, att det är ganska lång väg innan man kan få det här på plats. Det är inte så enkelt. Ett annat problem är att det omfattar medlemsländerna men att mycket av handeln sker med länder utanför Europeiska unionen. Nästa steg bör rimligtvis vara att åtminstone EES-länderna också omfattas och att man i förlängningen försöker få till stånd någon form av standardisering av e-legitimationer i hela Europa.

Finns det några sådana planer? Finns det någonting som framöver kommer att innebära att man diskuterar att utöka det här till fler än de 27 medlemsländerna i EU?

Anf. 61 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag delar Lars Ohlys uppfattning att det här är en bra lagstiftning. Problemet är att den borde ha varit på plats för ganska länge sedan. Jag satt i EU-nämnden en omgång 2002–2006. Då var den här frågan högak-

tuell, och det har uppenbarligen inte hänt någonting på tio år. Det tycker jag i sig är anmärkningsvärt. Det var det ena jag ville säga.

Det andra jag vill säga är att nu diskuterar vi återigen åtgärder på den inre marknaden. Det verkar som om diskussionerna om den inre marknaden bara har blivit en diskussionsklubb. Det är väldigt lite som kommer ut av diskussionerna. Man talar med vackra ord om den inre marknaden och hur den ska utvecklas. E-handel är en viktig fråga för den inre marknaden. Konsumentfrågor är en annan. Men det kommer väldigt lite ur EU-systemet.

På vilket sätt kommer man i just den här lilla delen att kunna påverka från den svenska sidan? Konsumenterna väntar inte och företagen väntar inte, utan de hittar andra modeller vid sidan av de modeller som man drar upp. Den inre marknaden är jätteviktig för Sverige, men det talas för mycket och görs för lite i EU, och framför allt kommer det för lite ut till medlemsstaterna för att vi verkligen ska kunna få i gång en riktig inre marknad som en gång i tiden var avsikten. Detta har vi haft i EU:s regelverk ända sedan 1958, och väldigt lite har hänt.

Anf. 62 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Jag börjar med Lars Ohlys fråga. Vi kan konstatera att det här är ett regelverk som nu är i sin linda. Ett första, stort steg kommer att bli att försöka få detta till stånd inom EU. Diskussionen om ifall det här ska knyta an till EES är för vår del ännu inte väckt. Det här är en ambition som jag ser att regeringen givetvis borde sträva efter, för den gränsöverskridande e-handeln och e-identifikationssystemen är självklart någonting som skulle gynna tillväxt, handel, företag och allmänhet även inom en vidare krets.

Om vi går vidare till Börje Vestlunds fråga kan man konstatera att detta är något som växer långsamt. Det är en fråga med hög komplexitet där vi har olika angreppssätt från de olika medlemsländerna. I Sverige är det privata aktörer som har utvecklat e-identifikationslösningarna. I andra länder kan det vara statliga aktörer. Lösningarna utvecklas med olika säkerhetsambitioner som mål. Ska alla dessa synkas samman med ömsesidig tillit kommer det att krävas ett omfattande och komplext regelverk som ska ta hänsyn till olika säkerhetsnivåer.

Även om Sverige prioriterar denna fråga högt och strävar efter ett system som tillåter ett snabbt ömsesidigt erkännande av sådana här system är det tyvärr ett långt arbete kvar.

Anf. 63 CARINA OHLSSON (S):

Herr ordförande! Det låter lite oroande när man säger att det är en lång väg kvar. Jag undrar vad Sverige gör som pådrivande kraft eftersom vi vet att Sverige är det land i EU som använder e-handel allra mest. Det är utan övrig konkurrens.

Jag undrar också hur man samarbetar ur ett konsumentperspektiv. Vi får också information från konsumentministern, Birgitta Ohlsson, och jag funderar på om man jobbar ihop i de här frågorna för att säkra tryggheten för konsumenter när det handlar om att köpa tjänster och varor.

Sverige använder det här sättet att handla mest av alla inom EU, och det känns lite som att man nu sitter och väntar på att saker och ting ska hända. Det kan man ju inte göra för att trygga Sveriges konsumenter,

utan då måste man vara pådrivande för att verkligen få till stånd någonting, som Börje Vestlund sade, när det samtidigt handlar om konsumentperspektivet.

Anf. 64 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag tackar för svaret men kan konstatera att man fortfarande utmålar detta som att det kommer att bli en ganska lång resa. Det har uppenbarligen tagit mer än tio år bara att komma fram till e-legitimation. Det kommer förmodligen att ta ett par år till innan det är klart och ännu längre tid innan man har implementerat det. Ett av de stora problemen när det gäller den inre marknaden är ju att det nästan inte implementeras någonting.

Jag tror också att det finns ett litet problem med att man säger att kostnaderna ska begränsas. Ska man komma med politiska förslag kan man inte räkna med att det står en massa villiga företag i kö som är beredda att skjuta till pengar när inte staterna skjuter till pengar. Det blir på något sätt inkonsekvent om man kommer med de politiska förslagen.

Anf. 65 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Låt mig börja med Carina Ohlssons fråga. Detta är något som Sverige verkligen anstränger sig för att pådrivande i eftersom vi är i sammanhanget långt framme.

Den svenska modellen bygger på principer om att det är privata aktörer som har utvecklat detta och att den som drar nytta av en tjänst ska kunna finansiera den. Det är ett system som har funkat väl i Sverige, och vi eftersträvar att detta också ska kunna accepteras av andra länder. Vi ser att andra länder som ligger långt framme har haft liknande system.

I vissa delar av Europa har utvecklingen gått långsamt, så här handlar det om att driva på och få med sig dem som inte kommit lika långt och som mer förlitar sig på en mer centralstyrd statlig modell där man har utvecklat sina egna system uppifrån.

Detta är en prioriterad fråga för oss, och vi verkar för att driva på den så gott vi kan.

När det gäller Börje Vestlunds konstaterande kan jag bara instämma. Det oroar också oss att detta drar ut på tiden. Vi arbetar för att det ska skyndas på.

Knyter vi an till frågan om kostnaderna är vår position att stora kostnader och ansvar för staten ska begränsas om det ska vara ett ömsesidigt erkännande av dessa system. Det kan bli en problematisk situation om till exempel svenska staten ska vara ansvarig för e-legitimation och utfärdande av en privat aktör i Sverige som tillämpas i ett annat EU-land. Om det slår fel på något sätt och det uppstår stora kostnader, ska då staten ha ett slags skadeståndsansvar för det?

Om det fanns ett sådant stort och långtgående skadeståndsansvar skulle det kunna motverka ländernas vilja att implementera och anmäla sina elektroniska identifikationssystem.

Anf. 66 ORDFÖRANDE:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet. I övrigt tackar vi för informationen under denna punkt.

Anf. 67 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Herr ordförande! Den här punkten är enbart en lägesrapport från ordförandeskapet om förhandlingarna om riktlinjer för transeuropeiska telekommunikationsnät. Det här avser att beskriva hur fonden för ett sammanlänkat Europa, Connecting Europe Facility, ska tillämpas för bredbandsnät och infrastruktur för digitala tjänster.

Inför TTE-rådets möte i juni i år presenterade det danska ordförandeskapet en framstegsrapport som var uppe i EU-nämnden i maj. Det cypriotiska ordförandeskapet har presenterat en ny framstegsrapport som återger läget för arbetet med riktlinjerna för telekomnätverket. Jag tycker att lägesrapporten återger läget på ett bra sätt och har inget att invända mot den.

I de fortsatta förhandlingarna kommer Sverige att fortsätta att föra fram sitt stöd för infrastruktur för digitala tjänster. Vi kommer också att fortsätta att föra fram positionen att investeringar i bredbandsnät i huvudsak ska ske under marknadens ansvar och att eventuellt stöd ska ges i form av direkta stöd snarare än som finansiella instrument.

Anf. 68 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen under punkt 10.

Vi går vidare till punkt 12, Europa 2020-strategin. Här har vi 10 a: halvtidsöversyn av den digitala agendan för Europa – nästa steg, och 10 b: den årliga tillväxtöversikten. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 69 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Herr ordförande! Den här punkten gäller i vidare mening president Barrosos strategi för Europa 2020 och då särskilt halvtidsutvärderingen av det så kallade flaggskeppsinitiativet om en digital agenda för Europa och den årliga tillväxtöversikten för inre marknadens integration.

Meningen är att vi ska ha en diskussion här, men då dokumenten i frågan kommer först den 19 december, det vill säga dagen före rådsmötet, känner vi inte till i detalj vad det kommer att innehålla. Jag förväntar mig dock att det kommer att hålla sig ganska nära det tidigare meddelandet från 2010 om en digital agenda för Europa och inte presentera några nya eller uppdaterade mål.

Jag förväntar mig också att detta kommer att ge en sammanfattande beskrivning av olika initiativ, några som redan har kommit i gång och andra som är aviserade.

När det gäller den årliga tillväxtöversikten har vi inte hunnit analysera den i detalj ännu. Den diskuterades också på konkurrenskraftsrådets möte häromdagen.

Ett samstämmigt och korrekt genomförande är en grundläggande fråga för att inre marknadens funktioner och lagstiftning ska uppnå sitt syfte. Bättre styrning av inre marknaden är något som regeringen prioriterar högt och ser som nödvändigt för att stärka tillväxten.

Därför stöder regeringen rapportens inriktning att fokusera på åtgärder inom de områden som snabbast genererar stark tillväxt. Vi delar bilden av tjänstehandeln och den digitala marknadens tillväxtpotential.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet.

Vi lämnar punkt 2 och går över till övriga frågor under punkt 13 c–e.

Anf. 71 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Jag ska ge en kort information på punkt 13 c om Enisa eftersom den frågan har blivit lite uppmärksam. Inför TTE-råden den 3 september 2010 och den 27 maj 2011 fick nämnden information om förslaget till nytt mandat för Enisa, Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet.

Syftet med behandlingen vid detta råd är att ordförandeskapet kommer att informera medlemsstaterna om förhandlingsläget. Det har varit två trepartssamtal mellan parlamentet och ordföranden för att komma vidare i behandlingen av Enisa. Det tredje samtalet som var planerat har ställts in, så man har inte nått någon överenskommelse under det cypriotiska ordförandeskapet. Denna fråga kommer därför att gå vidare och hanteras av det inkommande irländska ordförandeskapet.

Anf. 72 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag har en fråga om 13 d. Hur ska man utforma de här myndigheternas webbsidor i detalj? Ska det vara en standardiserad webbsidemall, eller hur ska det fungera?

Anf. 73 Statssekreterare HANNES CARL BORG:

Det här förslaget kom nyligen, och vi har inte haft möjlighet att analysera det ännu. Generellt sett välkomnar vi förslaget, men vi får återkomma till riksdagen med hur vi ser på innehållet.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och önskar statssekreteraren med medarbetare en god jul.

**4 § Transport, telekommunikation och energi (telekommunikation)
Statsrådet Stefan Attefall
Åtterrappport från möte i Europeiska unionens råd för transport,
telekommunikation och energi (telekommunikation) den 8 juni 2012
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
transport, telekommunikation och energi (telekommunikation) den
20 december 2012**

2012/13:17
14 december

Anf. 75 ORDFÖRANDE:

Vi hälsar statsrådet Stefan Attefall med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Det finns inga A-punkter. Däremot ska det finnas en återrapport från möte i rådet den 8 juni.

Anf. 76 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Det handlar om PSI-direktivet, att sälja offentliga tjänster för att skapa nya produkter och tjänster. Den 8 juni var jag här i EU-nämnden, och Sverige representerades på rådet av statssekreterare Daniel Johansson.

Det danska ordförandeskapet hade tagit fram två frågor till diskussion. Den ena rörde hur inre marknaden och tillväxten bäst stimuleras genom PSI-direktivet. Den andra rörde hur det ändrade PSI-direktivet kan främja balansen mellan å ena sidan lägre kostnader för företag som bereds tillgång till information och å andra sidan myndigheternas behov av att täcka sina kostnader med avgiftsfinansiering.

När det gäller den första frågan framhöll Sverige att informationen från den offentliga sektorn kan spela en betydande roll för att stimulera tillväxten och inre marknaden, särskilt för små och nyetablerade företag.

Vad gäller balansen mellan å ena sidan låga avgifter för företag och å andra sidan behovet av avgiftsintäkter framförde Sverige, liksom flera andra medlemsstater, sitt stöd för kommissionens förslag.

Flera medlemsstater uttryckte viss oro för möjligheten att finansiera offentliga verksamheter i ljuset av den ekonomiska krisen. Ordföranden framhöll vikten av att i det fortsatta arbetet hitta en balans för avgifterna som både tar ombord intresset av att sänka kostnaderna för dem som vill använda uppgifterna och intresset av att myndigheterna kan täcka sina kostnader.

Anf. 77 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 11 som gäller vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Det är en informationspunkt.

Anf. 78 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD):

Kommissionen presenterade den 13 december 2011 förslag till direktiv med ändringar i det så kallade PSI-direktivet som handlar om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Förutsättningar för utnyttjande av information hos myndigheterna skiljer sig mellan medlemsstaterna, och det övergripande syftet med direktivet är att avlägsna dessa skillnader.

På telekområdets sammanträde den 20 december 2012 kommer ordförandeskapet att presentera en lägesrapport från trepartssamtalen med parlamentet som påbörjades den 17 december. Regeringen har stött den allmänna inriktningen på kommissionens förslag och strävat efter att aktivt driva på förhandlingarna mot den kompromiss som nu ligger till grund för förhandlingar med parlamentet. Den linje som stötts av regeringen har fått genomslag i förhandlingarna i de flesta frågorna.

Den svenska ståndpunkten i centrala frågor har i förhandlingarna varit följande. Regeringen stöder att direktivet utvidgas till att omfatta arkiv, museer och bibliotek. Förslaget har allmänt stöd i förhandlingarna. Regeringen stöder också förslaget att huvudregeln ska vara att avgifter får motsvara marginalkostnaden för uttaget. Regeringen anser att varje medlemsstat ska ha utrymme att själv avgöra vilka verksamheter som ska vara avgiftsfinansierade upp till full kostnadstäckning.

Den svenska linjen har delats av ett stort antal medlemsstater och vunnit gehör i förhandlingarna.

Regeringen stöder vidare förslaget att beslut ska kunna överprövas. Det ska däremot inte krävas att staterna inrättar en särskild PSI-myndighet. Riksdagen har också avgivit ett motiverat yttrande med samma innebörd. Den svenska ståndpunkten delas av flertalet medlemsstater. I förhandlingarna har tydliggjorts att förslaget inte innebär att det måste inrättas en särskild myndighet. En befintlig myndighet, till exempel domstol, till vilken beslut kan överklagas uppfyller direktivets krav, enligt förslaget.

Inom parentes kan nämnas att detta motsvarar den diskussion vi hade om offentlig upphandling där man i utgångsläget ville reglera hur vi skulle organisera myndigheterna på nationell nivå. Men nu har vi alltså även på detta område fått till stånd att det ska finnas denna typ av strukturer men att vi själva bestämmer hur det ska organiseras i varje medlemsland.

Regeringen bedömer att riksdagens motiverade yttrade är tillgodosett, och detta har också återrapporterats till finansutskottet.

De svenska ståndpunkterna har tillgodosetts väl, och i förhandlingarna har regeringen följt den linje som lades fast i faktapromemorian till riksdagen och som har förankrats i finansutskottet och EU-nämnden.

Slutresultatet av förhandlingarna är väl i linje med regeringens politik på området.

Anf. 79 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen och önskar statsrådet en god jul.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Lena Ek med medarbetare välkomna hit till EU-nämnden. Finns det några A-punkter? Det finns det. Då, statsrådet, ser vi fram emot en återrapport från möte i rådet den 25 oktober.

Anf. 81 Miljöminister LENA EK (C):

Rapporten är skickad till EU-nämnden. Jag står till förfogande om det finns några frågor.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 3 på dagordningen, Strategi för att skydda Europas vattenresurser. Det är en beslutspunkt.

Anf. 83 Miljöminister LENA EK (C):

Herr ordförande! I enlighet med ramdirektivet för vatten ska Europas vatten inklusive kust, sjöar och vattendrag samt grundvatten ha god status senast 2015. En omfattande analys utförd av kommissionen påvisade att endast cirka hälften av Europas vatten kommer att nå god status detta år. Som ett led i att förbättra kvaliteten på Europas vatten presenterade kommissionen den 14 november i år ett meddelande om en strategi för att skydda Europas vattenresurser, den så kallade blueprint.

Utkastet till rådsslutsatser avspeglar strategin och i många avseenden medlemsstaternas prioriteringar och fortsatta genomförandearbete. Båda fokuserar på bättre genomförande av redan gällande lagstiftning och innehåller ingen ny lagstiftning. Man syftar i stället till ökad integrering mellan länder och av vatten- och miljöfrågor med andra politikområden, såsom den gemensamma jordbruks- och fiskepolitiken, förnybar energi och transport. Rådsslutsatserna belyser olika brister och problemställningar gällande EU:s vattenresurser mellan och inom medlemsstater.

Bristen på tillräcklig tillgång till vatten samt antalet extrema händelser, såsom översvämningar, ökar, bland annat till följd av klimatförändringarna. Det krävs således en ordentlig tempoökning i åtgärdsarbetet. Rådsslutsatserna påvisar olika alternativ och är tänkta att fungera som en verktygslåda av åtgärdsförslag som kan användas efter behov i respektive medlemsstat eller avrinningsområde för att åstadkomma kostnadseffektiva åtgärder.

Regeringen anser att det är viktigt att öka effektiviseringen på alla nivåer, även på produktivå, till exempel via ekodesigndirektivet och energimärkningsdirektivet. Vi vill ha tydligare åtgärder för vattneffektivitet, till exempel gällande bevattning inom jordbruket. Detta bidrar även till att minska det ekologiska fotavtrycket på vatten.

Regeringen anser även att det är viktigt att synliggöra värdet av ekosystemtjänster och integrera dessa värden i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället. I stora delar av Europa är vattenbrist ett problem, men normalt sett förekommer inte någon vattenbrist i Sverige. Som land har vi ett stort antal sjöar och vattendrag.

Regeringen har fört fram att mätning och prissättning av framför allt vatten bör ses som nödvändigt, till exempel när miljömål inte nås utifrån respektive lands behov och problem. Regeringen anser vidare att politiken bör bidra till rätt prissättning, till exempel med förslag som bidrar till att minska marknadsmisslyckanden som gör att skattebetalare eller samhället i stort får betala i stället för dem eller det som har negativ påverkan på miljön.

Regeringen har drivit linjen att rådsslutsatserna bör fokusera mer på vattenkvalitet, då kvaliteten på vatten är starkt kopplad till användbar kvantitet, samt på en ökad samverkan mellan vattendirektivet och ramdirektivet om en marin strategi, eftersom allt vatten hänger ihop.

Regeringen har lyft fram att det behövs fortsatta insatser mot de ämnen som är särskilt skadliga för vattenmiljön, så kallade prioriterade ämnen och andra kemikalier. Regeringen vill uppmuntra andra medlemsstater att se hur arbetet för en förbättrad vattenmiljö även för med sig andra nyttor, till exempel genom energibesparingar, bibehållen biologisk mångfald och de kostnadsbesparingar som kan uppnås genom att man åtgärdar problemet med farliga ämnen i källan, innan de sprider sig i naturen.

Regeringen välkomnar antagandet av föreliggande utkast till rådsslutsatser.

Anf. 84 PEDER WACHTMEISTER (M):

Vad gäller samarbetet mellan vattendirektivet och det här förslaget undrar jag vad som egentligen är problemet. För oss svenskar är det ganska naturligt. Vattendirektivet har gjort att vi har kunnat göra provtagning på vatten. Vi vet vilka fiskar vattendragen hyser och så vidare. Sedan kommer det här ovanpå. Som deltagande i landsbygdsutvecklingen, även om man inte direkt är jordbrukare, kan man befara att detta kommer att innebära många problem om ett samarbete inte kommer till stånd.

Anf. 85 Miljöminister LENA EK (C):

Det är sant. Därför är det bättre att man har gemensamma åtgärdsprogram för att undvika överlappningar, motsättningar och glapp.

Det är också så att vattendirektivet fokuserar mer på strömmande vatten, medan detta också handlar väldigt mycket om grundvatten, där det finns spridda regleringar på olika områden men där man inte har tagit ett helhetsgrepp i Europa. Grundvattnet är generellt sett inte något stort problem i Sverige. Vi har tittat på grundvattenkvalitet, närsalter – vi kom nu in från jordbrukssidan – skyddet av våra grusåsar, som har funnits länge i svensk lagstiftning, och stark kemikalierreglering under lång tid.

Men det är inte så överallt. Sämre tillgång till vatten, särskilt grundvatten och dricksvatten, och en större befolkning per ytenhet ökar problematiken. I länder som Holland och Belgien har man enorma problem

med närsalter. Grundvattnet är så påverkat att man inte bör ge det till barn under två år. I stora områden runt Europas riktigt stora städer har vi den problematiken. Vi har torka, som ökar på grund av klimateffekten. Grundvattennivåerna i södra Europa kan ha sjunkit 7–10 meter. Det kan man jämföra med att vi i Sverige uppmärksammar om vårt grundvatten sjunker en halv meter en riktigt torr och varm sommar. Vi har också på grund av klimateffekten ökande problem med ytvatten. Det hanteras inte på det sätt som vi har planerat länge för i Sverige, utan ytvatten tränger ned i grundvattentäkter.

Det finns alltså väldigt mycket som behöver göras. Tillgången till drickbart rent vatten är på sina håll i Europa väldigt begränsad.

Anf. 86 PEDER WACHTMEISTER (M):

Jag satt själv i parlamentet när till exempel Forest Focus var uppe. Portugiserna kan prata om korkekar, och i andra ändan har vi den svenska skogen. Vi är väldigt olika inom Europa. Man skulle vilja att det så småningom framkom på ett tydligare sätt att vi inte har samma problem här som man har i södra Europa.

Anf. 87 Miljöminister LENA EK (C):

Vi är väldigt noga med att det ska finnas flexibilitet i detta. Varje medlemsstat har sina specifika problem. Vi har 97 000 sjöar över 1 hektar och 200 000 sjöar under 1 hektar. Det är en väsentlig skillnad mot hur det ser ut till exempel i Portugal och Spanien, två länder som inte alls har insjöar på det vis som vi har i Sverige.

Denna strategi samlar ihop den verktygslåda som finns. Vi är väldigt noga med att påpeka att vi har enorma skillnader mellan olika länder. Till exempel har vi många privata brunnar i Sverige, vilket inte ens är tillåtet i alla länder.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Jag kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 4, Den årliga tillväxtstrategin för 2013. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 89 Miljöminister LENA EK (C):

Inför diskussionen på miljørådet den 17 december har ordförandeskapet förberett två frågor för en diskussion om hur den europeiska terminen ska förgrönas. Den europeiska terminen är den årliga genomgången av ekonomins status och tillväxt. Det finns också en miljödimension i detta.

Frågorna handlar dels om vilka flaskhalsarna är för att nå resultat vad gäller resurseffektivitetsmålen i Europa 2020, dels om vilka åtgärder som har störst potential att bidra till tillväxt och ökad sysselsättning i enlighet med mål för en bra miljö och som borde uppmärksammas av Europeiska rådet i vår.

På frågan om flaskhalsar för att nå resultat vill regeringen peka på att den ekonomiska krisen inte är ett hinder för att vidta åtgärder, utan att det tvärtom finns fördelar med att agera, så kallade benefits of action. Rege-

ringen vill lyfta fram att man kan skapa jobb och konkurrenskraft och komma ut ur ekonomiska kriser genom att investera i grön teknik på rätt sätt. Övergången till en resurs- och koldioxidsnål ekonomi är ett gyllene tillfälle till grön tillväxt i Europa.

På frågan om vilka politiska beslut man bör sikta på för att främja tillväxt och ökad sysselsättning vill regeringen särskilt lyfta fram rätt prissättning, miljöteknik och innovationer, vikten av giftfria och resurseffektiva materialcykler och att insatser inom olika politikområden måste gå åt samma håll.

Regeringen vill att förorenaren ska betala och att det ska vara lätt och lönsamt att ta hänsyn till miljön. Av den anledningen är det viktigt att skapa förutsättningar för att rätta till marknadsmisslyckanden och påverka prissättningen. Det fungerar som en hävstång för en hållbar tillväxt. För att få rätt prissättning måste också miljöskadliga subventioner fasas ut.

Miljöteknik och innovationer är avgörande för att öka resurseffektiviteten och skapa nya och hållbara framtidsmarknader. I Sverige tar den nationella innovationsstrategin på flera sätt upp betydelsen av klimat och miljö. Utgångspunkten för politiken är att använda mindre av våra resurser. Det finns stora möjligheter att öka resurseffektiviteten genom att minimera resursåtgången och återanvända, sortera ut, återvinna och i sista hand deponera de resurser som tidigare tagits fram.

För att kunna föra tillbaka den återvunna råvaran in i samhällsekonomin är det av stor vikt att få bort farliga ämnen ur produkter och varor. Avfallsområdets regelverk, infrastruktur och ansvarsfördelning är tillsammans med ekonomiska incitament, som materialströmmars kvalitet och marknadsvärde, en grundbult för att kunna återanvända och återvinna giftfria nya resurser. Det är också ur resurseffektivitetssynpunkt viktigt att se över och förändra vårt nuvarande sätt att leva och konsumera.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi kan sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet.

Vi går över till punkt 6, som gäller ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020, ”Att leva gott inom planetens gränser”. Detta är en diskussionspunkt.

Anf. 91 Miljöminister LENA EK (C):

Herr ordförande! Kommissionen antog den 29 november 2012 ett förslag till ett nytt allmänt miljöhandlingsprogram för unionen fram till 2020, ”Att leva gott inom planetens gränser”. Ordförandeskapet har för avsikt att föra en riktlinjedebatt om förslaget på miljørådet den 17 december mot bakgrund av två frågor.

Förslaget från kommissionen beskriver nio mål som ska uppnås till 2020. Tonvikten ligger på ett förbättrat genomförande av befintlig lagstiftning samt att EU:s miljöpolitik är ett viktigt bidrag till att lyfta EU ur den ekonomiska krisen genom att driva på övergången till ett resurseffektivt, fossilsnålt, grönt och konkurrenskraftigt samhälle. Förslaget understryker också den globala dimensionen av EU:s miljö- och klimatpolitik.

Riktlinjedebatten på rådsmötet sker mot bakgrund av två frågor. Den första frågan är om det sjunde miljöhandlingsprogrammet motsvarar förväntningarna och om de brister som identifierats inom ramen för det sjätte miljöhandlingsprogrammet åtgärdats, så att nuvarande och kommande utmaningar på miljöområdet återspeglas i programmet i enlighet med tidigare antagna rådsslutsatser.

Regeringen välkomnar förslaget till ett nytt allmänt miljöhandlingsprogram fram till 2020 om att leva gott inom planetens gränser och anser att förslaget utgör en bra grund för de fortsatta förhandlingarna. Det motsvarar miljørådets krav från rådsslutsatser i juni 2012 att ett nytt miljöhandlingsprogram ska utgöra en övergripande ram för EU:s miljöpolitik med utgångspunkt i Europa 2020-strategin och dess initierade processer.

Programmet ger en samlad bild av EU:s existerande miljö- och klimatlagstiftning och de målsättningar och krav som denna ger med tydligt fokus på ett gemensamt ansvar mellan unionen och dess medlemsstater att förbättra ett genomförande av denna lagstiftning, som har visat sig vara en av de största bristerna med det sjätte miljöhandlingsprogrammet.

Regeringen välkomnar att Sveriges prioriteringar beträffande kemikalier har fått genomslag i förslaget. Programmet omfattar förslag om att utveckla och genomföra en strategi för en giftfri miljö i syfte att hantera miljö- och hälsorisker kring kombinationseffekter, nanomaterial och hormonstörande ämnen samt att minska exponering för farliga ämnen, inklusive farliga ämnen i varor, baserat på vetenskapliga grunder och rön om exponering och giftighet.

De nya målen som ska uppnås till 2020 omfattar även andra viktiga prioriteringar för regeringen såsom EU:s klimat- och energipaket, luftkvalitet, vatten- och havsmiljöfrågor, avfall, biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster.

I de kommande förhandlingarna om miljöhandlingsprogrammet blir det viktigt att bibehålla förslagets ambitionsnivå samt att i vissa delar tydliggöra inriktningen.

Den andra frågan till medlemsstaterna är om de nio prioriteringar som fastställts i det sjunde miljöhandlingsprogrammet anses vara lämpliga och pragmatiska när det gäller vision, räckvidd och ambitionsnivå för programmet som helhet och om de föreslagna åtgärderna är lämpliga för att nå de mål som fastställts för 2020.

Regeringen anser att om den samlade lagstiftningen, som EU:s 27 medlemsstater har beslutat om, genomförs tillsammans med de processer som har initierats inom ramen för 2020-strategin och de nya initiativ som EU-kommissionen beskriver i förslaget till miljöhandlingsprogram ökar möjligheten att förverkliga visionen om ett grönt, resurseffektivt och konkurrenskraftigt samhälle, som också skyddar befolkningen från miljörelaterade risker och ohälsa, före 2050.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi kan konstatera att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet.

Vi går vidare till punkt 7, Övriga frågor. Det är informationspunkter. Vill statsrådet kommentera dem?

Anf. 93 Miljöminister LENA EK (C):

Det är information från ordförandeskapet. Det som jag skulle vilja kommentera handlar om CO₂ och fordon, det vill säga nya EU-mål för koldioxidutsläpp från personbilar och lätta lastbilar. Här planerar det cypriotiska ordförandeskapet att hålla en diskussion om den pågående EU-förhandlingen om nya koldioxidmål för personbilar och lätta lastbilar. Här har jag för avsikt att uttala mig.

Man kan konstatera att EU:s mål för koldioxidutsläpp från personbilar, lätta lastbilar och nyttofordon har haft stor betydelse för den sänkning av genomsnittlig bränsleförbrukning i nya bilar som skett i Sverige och i övriga EU.

Regeringen välkomnar i ljuset av detta kommissionens förslag till nya EU-mål för 2020. Regeringen är också positiv till att kommissionen ska ta fram förslag till EU-mål efter 2020. Däremot hade regeringen velat se ett ambitiösare mål för lätta lastbilar. En viktig fråga för regeringen utgör stödet till introduktion av ny teknik såsom elbilar och laddhybrider. Det är det som jag bedömer som viktigt att svara i det här sammanhanget.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Mot bakgrund av vad statsrådet säger bedömer vi att det är en diskussionspunkt och inte en informationspunkt i den här delen.

Anf. 95 LARS OHLY (V):

Mitt inlägg gäller övrig punkt 7 e. Ska jag ta den samtidigt? Det gäller Doha.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

Jag antar att de övriga punkterna är informationspunkter. Är det någon som önskar yttra sig beträffande 7 f innan vi går vidare med informationspunkterna? Ja.

Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S):

Det är klart att man ser positivt på det som har hänt, men på vilket sätt avser regeringen att trycka på så att det händer mer? Hela transportsektorn är ju ett bekymmer när det gäller koldioxidutsläpp. På vilket sätt ska man trycka på för att det ska hända ännu mer? Det är kanske en av våra viktigaste frågor i både energi- och klimatpolitiken.

Anf. 98 Miljöminister LENA EK (C):

Jag delar verkligen uppfattningen att detta är en viktig fråga. På måndag handlar det bara om en ren information från ordförandeskapet om hur förhandlingarna går. Det är ganska värdefullt för Sverige och för mig som minister att få reda på state of play i de förhandlingarna. Det är det enda som kommer upp. Det blir ingen diskussion, utan jag får tillfälle att under en informationspunkt säga att för Sveriges del är det viktigt att se ett ambitiöst mål när det gäller lätta lastbilar. Det blir inte någon större diskussion. Vi får återkomma till det ärendet.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Vi uppfattar att det är en åsikt i sak som ska framföras. Därför blir det ändå en diskussionspunkt här hos oss. Jag tror inte att det föranleder några bekymmer, men jag vill för ordningens skull slå fast detta. Då kan jag sammanfattningsvis konstatera att det finns stöd för regeringens uppbygg inför de fortsatta förhandlingarna i ärendet. Nu går vi över till punkt 7 e.

Anf. 100 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Det här är egentligen bara ett sätt för mig att lufta min frustration över resultatet i Doha. Världens ledare misslyckades med att komma överens i vår tids viktigaste fråga. Jag tycker att miljöministern har gjort en riktig bedömning. Jag hörde ett uttalande från Lena Ek där hon sade att detta innebär att vi närmar oss fyrgradersscenariot när det gäller temperaturhöjning. Det är ett katastrofalt scenario på alla sätt. Att världssamfundet inte förmår mer i det läget är oerhört olyckligt.

Min fråga är snarast: Tänker du skälla ut de andra? Vad tänker du göra? Vilken plan har du här i Sverige?

Det här har pågått så länge. Mina förhoppningar var egentligen som störst inför Köpenhamnsmötet. När det misslyckades har frustrationen över att vi inte kommer längre bara ökat. För att undvika scenariot med en temperaturhöjning på fyra grader eller i värsta fall sex grader kan vi inte bara stillatigande acceptera att Dohamötet resulterade i ett fiasko. Vi måste fortsätta att försöka få upp frågorna på dagordningen, försöka få fler att inse allvaret i frågorna och själva bidra genom en framsynt politik som går före.

Det är inte läge att ha en avvikande mening i någon punkt, utan detta är mer ett medskick och fråga om hur miljöministern och den svenska regeringen tänker agera för att visa på allvaret i frågorna.

Anf. 101 Miljöminister LENA EK (C):

Den här punkten kommer att ligga som en diskussion med stängda dörrar mellan ministrarna under lunchen för att utvärdera och se hur vi kan gå vidare.

Nu är inte Qatar, Kina, Brasilien, Ryssland och Indien närvarande på måndag. Det är väl närmast ditåt man ska rikta frågetecknen.

Regeringen har som ambition att arbeta hårt för att förutsättningarna ska öka för att EU ska höja sin ambitionsnivå till 30 procent i de globala FN-förhandlingarna. Nu går jag något utanför dagordningen för i dag och dagordningen för måndagens ministerråd, herr ordförande.

En FN-förhandling som bygger på att man ska fatta enhälliga beslut och där världens alla länder, oljeproducerande länder och starkt kolberoende länder, är närvarande är ingen lätt sak. Förutom pledges när det gäller att minska utsläppen handlar det också om att försöka få fram mer pengar till de fattiga länderna. Där lyckades vi inte i den här klimatförhandlingen.

Men det togs ändå en del steg framåt när det gäller de tre plattformar som förhandlas, det vill säga gamla förhandlingsspår från många år tidigare som inte var avslutade, Kyotoprotokollets andra period och förutskättningar för en ny, global klimatreglering. Efter flera dygns nattmanglingar lyckades vi avsluta en del av de gamla spåren. Det finns ett beslut

om en mekanism för loss and damages för de fattiga länderna. Det finns fortsatt klimatbistånd från olika länder nästa år.

Kyotoprotokollets andra period har förhandlats i sju år. Det var på tiden att vi kunde avsluta det och få det på plats. Samtidigt täcker det 15 procent av världens utsläpp. Det är många EU-länder och fattiga länder i KP2. De andra 85 procenten måste vi försöka hitta andra sätt att ta oss an. Vi måste övertyga de här länderna om att detta är oerhört viktigt och att Världsbankens rapport är mycket allvarlig.

Ett arbetsprogram kom på plats för hur förhandlingarna ska ske under det närmaste året för att vi ska få den nya klimatregleringen på plats.

Under de stora besvikelserna kom ändå detta. Vi har redan börjat planera hur vi ska arbeta det här året inför nästa års klimatförhandlingar. FN-förhandlingarna handlar om att höja lägstanivån. Det kan man se. Vi jobbar med ett antal stödjande processer, men det skulle föra för långt att gå närmare in på dem här. Det handlar om kortlivade klimatgaser och utfasning av fossilsubventioner, och där har vi fått G20 att anta den inriktningen vid sitt möte förra året. Det finns flera sådana stödjande processer.

I det här läget går det inte att bara förlita sig på FN-förhandlingarna, utan vi måste faktiskt göra andra saker.

Tillsammans med Norge tittar vi på ett stort forskningsarbete om benefits of action som jag hoppas ska kunna övertyga de delar av industrin som ännu inte har valt att investera i den här vägen och de länder som ännu inte har valt att vidta åtgärder.

Herr ordförande! Jag tackar för tålamodet med denna utvidgning. Vi får väl fortsätta att föra den här diskussionen.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Det var mycket intressant. Då tackar vi för information på den här punkten. Eftersom vi nu har nått vägs ände, åtminstone på vår dagordning önskar vi miljöminister Lena Ek med medarbetare en god jul.

Innehållsförteckning

2012/13:17
14 december

1 § Jordbruk och fiske	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 6 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 9 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	2
Anf. 10 LARS OHLY (V).....	2
Anf. 11 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 12 LARS OHLY (V).....	2
Anf. 13 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 15 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 17 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	3
Anf. 18 PYRY NIEMI (S).....	4
Anf. 19 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	4
Anf. 20 PYRY NIEMI (S).....	4
Anf. 21 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	4
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 23 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	4
Anf. 24 SVEN BRITTON (S).....	5
Anf. 25 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 27 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	5
2 § Transport, telekommunikation och energi (transport)	6
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 30 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	6
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 32 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	6
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 34 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	6
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 36 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	7
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 38 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	7
Anf. 39 JOHNNY SKALIN (SD).....	7
Anf. 40 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER- SVÄRD (M)	7
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	7

Anf. 42 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	8
Anf. 43 LARS OHLY (V).....	8
Anf. 44 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	8
Anf. 45 LARS OHLY (V).....	8
Anf. 46 Andre vice talman ULF HOLM (MP).....	8
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 48 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	9
Anf. 49 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 50 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	9
Anf. 51 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 52 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	10
Anf. 53 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 54 Statsrådet CATHARINA ELMSÄTER-SVÄRD (M).....	10
Anf. 55 ORDFÖRANDEN	10
3 § Transport, telekommunikation och energi	
(telekommunikation)	11
Anf. 56 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 57 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	11
Anf. 58 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 59 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	11
Anf. 60 LARS OHLY (V).....	12
Anf. 61 BÖRJE VESTLUND (S).....	13
Anf. 62 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	13
Anf. 63 CARINA OHLSSON (S).....	13
Anf. 64 BÖRJE VESTLUND (S).....	14
Anf. 65 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	14
Anf. 66 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 67 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	15
Anf. 68 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 69 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	15
Anf. 70 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 71 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	16
Anf. 72 JOHNNY SKALIN (SD)	16
Anf. 73 Statssekreterare HANNES CARL BORG.....	16
Anf. 74 ORDFÖRANDEN	16
4 § Transport, telekommunikation och energi	
(telekommunikation)	17
Anf. 75 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 76 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	17
Anf. 77 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 78 Statsrådet STEFAN ATTEFALL (KD)	17
Anf. 79 ORDFÖRANDEN	18
5 § Miljö.....	19
Anf. 80 ORDFÖRANDEN	19

Anf. 81 Miljöminister LENA EK (C).....	19	2012/13:17
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	19	14 december
Anf. 83 Miljöminister LENA EK (C).....	19	
Anf. 84 PEDER WACHTMEISTER (M)	20	
Anf. 85 Miljöminister LENA EK (C).....	20	
Anf. 86 PEDER WACHTMEISTER (M)	21	
Anf. 87 Miljöminister LENA EK (C).....	21	
Anf. 88 ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 89 Miljöminister LENA EK (C).....	21	
Anf. 90 ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 91 Miljöminister LENA EK (C).....	22	
Anf. 92 ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 93 Miljöminister LENA EK (C).....	24	
Anf. 94 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 95 LARS OHLY (V).....	24	
Anf. 96 ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 97 BÖRJE VESTLUND (S).....	24	
Anf. 98 Miljöminister LENA EK (C).....	24	
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 100 LARS OHLY (V).....	25	
Anf. 101 Miljöminister LENA EK (C).....	25	
Anf. 102 ORDFÖRANDEN.....	26	